

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HETEN ENNYI ÉS VIDEKEN EGY HÓRA 3 PENGO.
HOVATAGYI SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Az első eredmény

Azok, akik háborgó lelkiismeretüket a külföldre és rabtestvéreinkre hivatkozó érveléssel szeretik megnyugtanni, valahányszor tétlenül asszisztálnak a magyar jövő egy-egy biztosítékának sirbatételénél, a numerus clausus módosításának omniózus ügyében is ezt a tetszetős argumentumot rángatták elő.

— Fáj, fáj nekünk is, — pusmogták egymás fülébe, — mint ahogy fáj az a kormányoknak is, hogy el kell ejteni ezt az egyébként igen derék fajvédelmi törvényt. De mit tehetnénk mást; önfeláldozóknak kell lennünk, hiszen az oláhok azért sanyargatják embertelen iskolapolitikájukkal véreinket, mert erre a törvényre van módjuk hivatkozni. Ha a numerus clausust kitöröljük a magyar törvénytárból, a megszállók sem tehetnek egyebet: kétkézrel tárják ki az erdélyi „elnacionalizált” főiskolák kapuit a magyar diákság előtt s Erdélyben megszűnik testvéreink gyermekeinek háttérbeszorítása, elnyomtatása, kizsároltsága. Igaz, hogy a csonkamagyarországi intellektuális pályák ismét a fürge kisebbség kezeibe kerülnek, de amit veszünk a révén, megtérül a vámon: odaát Erdélyben ismét érvényesülhet a magyar ifjúság igaza.

Igy bölcselkedtek ők: az örök megértők, a külpolitikai háttérrel tikkainak áhítatos hívői, a gerincelágyult fejbólogatók, — az egész siralmas magyar közvélemény.

Most aztán megkaptuk a választ: Nagyváradon és Kolozsvárott egyaránt. A magyar kormány megmáshíthatatlannak jelentette be a numerus clausus módosító eltörlését a nacionalista lelkiismeret, a diákság egyöntetű kétségbeesett tiltakozása dacára. És erre a válasz az volt, hogy az oláh egyetemi hallgatóság hieskával, vasbottal, kövel, ököllel, revolverrel pusztította végig Nagyváradot és Kolozsvárt és egyáltalán nem kérdezte meg a véresre vert áldozatoktól, vajjon a numerus clausus módosítását helyeslő magyarok, vagy zsidók-e, hanem csak azt nézte, ki nem oláh!

Amikor magyar testvéreinket üzőt vadakként hajszolta végig a Balkán legszennyesebb csőcselék-népsége az ezerszentes magyar városok utcáin, amikor a tehetetlen gyűlölet és a megtorlás keserű indulata csikorgatja össze fogunkat és gyűri ökölbe tenyerünket, nagy tanulságot hirdet Erdély véres megpróbáltatása.

Oláhval, csehkel, szerbvel és a magyar faj többi élet-halálharcban szüntelen támadó engesztelhetetlen elienségeivel szemben nem „kultur-főlény”, nem genfi hajbókolás, nem a „művelt Nyugat” leereszkedő helyeslésének szolgái keresése, még csak nem is a Rothermere-akció najv jóhiszeműsége kellenek, hanem az Ó-szövetség komor parancsa: *szemet-szemért, fogat-fogért, vért-vérért!*

... Azt hittük, a hazaárulás és a doktrínákon nyargaló bárgyuság

csak egyszer, 1918-ban állíthatta a magyarság téltensége mellett a pacifizmus és a „világforradalom” üres frázisait állig fegyveres ellenségeink szuronyai ellenében. El is

veszett az ezerszentes ország háromnegyedrészre.

Ha az erdélyi véres éjszakák szörnyű kísértetei sem ébresztenek fel a jelszavak maszlagos álmából

és most sem szegezzünk sovinizmus-sal még irgalmatlanabb sovinizmust, fajvédelemmel még könyörtelenebb fajvédelmet szembe, akkor nem érdemejük, hogy éljünk!

Az oláh diákok véres tüntetését előre megfontolt politikai célok érdekében engedélyezte a bukaresti kormány

Nagyváradon gunyos üdvívalgások között felakasztották Rothermere lord arcképét — Az oláh diákok Kolozsváron megismételték a véres zavargást
A bukaresti oláh kamara hivatalosan meghamisítja a valóságot

A magyar felsőház impozáns tiltakozása az erdélyi vérontás ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az oláh diákoknak Erdélyben rendezett véres tüntetése még mindig nem ért véget. A vérengző diákok, akik tüntetéseik közben több helyen rablást is vittek végbe, nem elégették meg a Nagyváradon rendezett kétnapos rémuralmat, hanem hazafelé tartva Kolozsvárról is véres zavargásoknak voltak okozói. A kolozsvári eseményekről egyébként a következő jelentések számolnak be részletesen.

Véres tüntetés Kolozsvárott

Budapest, december 9. A Nagyváradról hazafelé tartó oláh diákok Kolozsvárott is zavargásokat rendeztek. A járókelőket véresre verték és a kirakatokat bezúzták. A több ezer főnyi diákság a csőcselék által kísérve kezdte a fosztogatást. A diákcsoportok a zsidókat gunyolva járták be a várost. A Ferdinánd király uton már rohamot intéztek a zsidó üzletek ellen s azokat teljesen összezsúrták és kifosztották. Összetörték a zsinagóga egész belső berendezését, az elemi iskolát és a kántorlakást sem kímélve. A Ferdinánd uton az összes magyar keresztény és zsidó üzleteket tönkre tették és pozdórává zúzták. A Lloyd éttermet és Metropól kávéház összes ablakait bezúzták, ezenkívül két zsidó templomot szétzúrtak és a templomi kegyeseket az utcára dobálták. A központi rendőrség előtt tüntetni kezdtek és követelték őrizetbe vett társaik szabadonbocsátását. A tüntetés egész ideje alatt nem volt sehol sem összetűzés a diákság és az őket kísérő karhatalom között.

Ujabb részletek a zavargásokról

Békéscsaba, december 9. Egy Aradról érkezett utas újabb részleteket mondott el az erdélyi diákvavargásokról. Amidőn a diákok vonata Aradra érkezett, a zsúfolt vonatból a diákság a pályaudvarra csődült s reprodukálhatatlan szidalmakka llettte a magyarokat és zsidókat, akik közül többeket meg is vertek. A diákok között igen sok diáklány volt, ők vezették a többieket a szidalmazásban és inzultusokban. Megtámadtak többek között

egy magyar vasutast, aki erre egy vasdoronggal fejbévágta az egyik diákot. Ezt a vasutast letartóztatták. Amikor a diákok vonatja Nagyváradról jövet Aradra érkezett, a rendőrség nem engedte meg nekik a kiszállást. Így a diákok csak a vonatból kiáltoztak és szidalmazták a magyarokat, valamint a zsidókat. Egy Nagyváradról érkezett utas szerint Váradon most már nyugalom van. Ez az utas beszélt, hogy Weislovits, valamint Fleischer még él, csak a fiatal Madas halt meg.

Az oláhok elégették Rothermere arcképét

Ujabb részletek lettek ismeretesebbek a nagyváradai tüntetéséről is. Ezek szerint, amikor az oláh diákok a magyar nyelvű könyvek ezreit máglyán elégették, megszerették a magyarok önzetlen barátjának, a magyar igazság nagy védelmezőjének, Rothermere lordnak az arcképét, azt körülhordozták a főutcán és azután a Bémer-téren gunyos üdvívalgások között felakasztották, majd pedig elégették.

A tüntetők közül a rendőrség minden ellenkező híradással szemben csupán mintegy negyvenet vett őrizetbe. Ezek közül harmincötöt már tegnap szabadon engedtek. A városi kórházak tele vannak a zavargások könnyebb-súlyosabb sebesülteivel. Azokat, akik a rombolások hírére el akartak menekülni Nagyváradról, leszállították a vasutról.

Hir szerint a hazafelé utazó oláh diákok számos utas podgyásait elvették és az utasokat megverték. Bánihunyadon számos üzletet és lakást romboltak szét. A kolozsvári tüntetéseknel 2500 diák vett részt. Feltűnő, hogy a rombolókat az őket kísérő járőrök nem akadályozták meg.

Politikai célból engedélyezte az oláh kormány a véres tüntetést

Nagyvárad, december 9. Ma már katonaság és csendőrség őrzi lábhozott fegyverrel a nagyváradai utcákat, az oláh diákok is eltakarodtak és a háromnapos vérfürdő után kezd helyreállani a felzaklatott lelkek nyugalma. A nagyváradai lapok ugyan semmit sem írhattak az oláh

diákvérengzések borzalmas részleteiről, de városszerte élénken pertraktálják, miért volt szükségük az oláhoknak erre a véres, megfélemlítő akcióra. Általános az a vélemény, hogy az oláh diákok kongresszusának Nagyváradon való engedélyezése előre megfontolt politikai célok érdekében történt Bukarestben.

Mikor az ellenzék nagygyűlését sem engedték meg Gyulaféhevárról, igen szembetűnő, hogy egy határmenti, magyarlakta városba csődítették az oláh diákokat.

Az oláhok hivatalos hazugságai

A nagyváradai botrányos incidenssel az oláh kamara tegnap délutáni ülésén foglalkozott. A belügyminiszter kijelentette, hogy a törvény teljes szigorával fognak eljárni a vérengző diákok ellen. A lapoknak az eseményekről semmit sem szabad írni. A kamara ülésén Bralla képviselője tiltakozott a magyaroknak az utóbbi időben kifejtett heves agitációja ellen. Kijelentette, az oláh nép kész arra, hogy „néprajzi határait és történelmi jogait” az utolsó csepp véréig megvédi.

Az oláh félhivatalos úgy emlékezik meg a Nagyváradon történtekről, hogy ott csupán néhány kirakatot törtek be. Bejelenti, hogy a kormány minden kárt megtérít. Egyébként Nagyváradon a rend teljesen helyreállt.

Hatezer gyertyát loptak az oláh diákok

Budapest, december 9. Az olasz sajtó rendkívül bőven foglalkozik a nagyváradai eseményekkel és azokat a leghatározottabban elítéli. Értesüléseik szerint a tüntetők még a táklyás menetnél használt 6 ezer gyertyát is ellopták.

Az angol sajtó is részletesen foglalkozik a nagyváradai eseményekkel. Kiemeli, hogy a magyar üldözés tendenciája nyilvánvaló, mert csak magyar kereskedőket bántalmaztak és csak az ő üzleteiket tették tönkre.

80 letartóztatás Bukarestben

Bukarest, december 9. Ma futottak be Bukarestbe a diákokat haza-

szállító első vonatok. A diákok a katonasággal erősen megszállott pályaudvaron eleinte nyugodtan viselkedtek, később azonban rendetlenkedve foglalták el a villamos kocsikat, amelyekből karhatalommal kellett őket eltávolítani. Nagyváradon, Kolozsváron és Bukarestben összesen 80 letartóztatás volt. Bukarestben, ahol újabb kilengésektől tartanak, széleskörű elővigyázatossági rendszabályokat léptettek életbe.

Vass József h. miniszterelnök tiltakozása a felsőházban

Budapest, december 9. A felsőház mai ülésén napirend előtti felszólalásban Tóth Károly szólalt fel, aki szövegét a nagyváradi eseményekről.

Vass József miniszterelnök-helyettes emelkedett ezután szólásra és többek között a következőket mondotta:

Magyarországon azért, mert valakinek román a nemzetisége, még senkit törrel le nem szartak az utcán és az otthonát nem rombolták szét. Ha verifikálják a híreket, jögnék van felemelni szavunkat a világ hivatalos közvéleménye felé, különösen azok felé, akik kötelesek örködni az erőszakosan megkötött békeszerződéseken, hogy ügyeljenek az ilyen eseményekre, mert hiszen elvégre minket, mint embereket is mélyen felháboríthat, ha védtelen embereket gyilkolnak bármilyen ország területén, de mint magyar embereket különösen fájdalmasan érint az a tény, hogy a békeszerződésben biztosított jog, tölfünk elszakított magyar kisebbségekkel ilyen módon bánnak idegen területen.

Genf felfigyelt az eseményekre

Érintkezésbe léptem a miniszterelnök ural Genfben, előadtam neki a Ház és a magyar nemzet megdöbbenését.

A válasz az volt, hogy a genfi tárgyalás tárgysorozatára most már lehetetlenség új tárgyat felvetni. Azonban a miniszterelnök ur és a magyar kormány ott időző tagjai felhasználják az alkalmat, hogy a különböző államok képviselőivel magánbeszélgetések formájában tegyék szövé a nagyváradi eseményeket és tudom, tisztelt felsőház, hogy Genf felfigyelt ezekre az eseményekre.

Egy vigasztaló momentum — folytatta Vass miniszter, — mégis van ezekben a borzalmas eseményekben. Vért kiontani igen nagy felelősség mellett lehet és nagyon ritkán szabad. A vér, amely kiontatott ártatlan emberek ereiből, a vér, amely az életet jelenti és amely elvétezik ártatlan emberek től, az vissza szokott ütni a történelem tanúsága szerint arra a kézre, amely a vért kiontotta. A vért, amely Nagyvárad magyar kéz le rakta köveim az utcára kiömlött, figyelemmel kell, hogy kísérje minden magyar ember a történelem kezenyomán. Annak a vérnek nyomtalanul nem szabad felszáradni és nem szabad felmosatni a kövekről.

Ártatlanul kiontott vér az égbe kiált és azoknak a panasza az egyház tanítása szerint, akik jogtalanul üldöztetnek, nyomorítottak, jogaiktól megfosztatnak, az égbe kiált.

A tisztelt felsőháznak eme érzéséhez tökéletesen hozzájárulok a magam részéről a magyar kormány nevében.

Nyolcszázézer pengős kölcsönt vesz fel a ref. egyház a felső leánynevelő intézet építésére

A Belvárosi Takarékpénztár kölcsön ajánlatát fogadta el a presbiterium — Debrecen belterületén az összes elemi iskolák továbbra is felekezeti lesznek

Az egyházi tisztviselők is megkapják a 10-15 százalékos fizetésemelést

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni református egyház presbiteriuma csütörtökön délután három órai kezdettel ülést tartott az egyház tanácstermében. Az ülés Baltázár Dezső ref. püspök imájával vette kezdetét, majd megalakították a vallásoktatási bizottságot, amelynek elnöke Uray Sándor ref. lelkész lett.

Juhász Nagy Sándor főjegyző bejelentette, hogy foglalkoztak a Ghilányi laktanyabeli, a téglaskerti és köntösgáti állami elemi iskolák ügyével és ezeket az iskolákat az egyház a saját kezelésébe akarja venni. A kultuszminiszter ugyanis a legutóbbi debreceni tárgyalásai alkalmával hozzájárult ahhoz, hogy

Debrecenben fenntartassák a régi rendszer és a város belterületén az összes iskolák felekezeti legyenek.

Elrendelte a miniszter azt is, hogy Debrecenben a város összes tanköteleseiről statisztikai felvételt készítsenek. Ha ez meg lesz, akkor tanácskozára hívják egybe az egyházak, valamint a város képviselőit és ezen majd megállapítják, hogy a felekezetek közötti arányban hogyan építik fel az új iskolákat.

A kereszteléseknél követendő liturgikus eljárás

ügyében esperesi körlevél érkezett a presbiteriumhoz. Ennek értelmében ezentúl a kereszteléseket csak a templomban lehet végezni és a keresztizülők csak reformátusok lehetnek. A presbiterium felkérte a lelkésztestületet, hogy a körlevél tartalmát ismertesse meg a református hívekkel.

Foglalkoztak ezután a református felső leánynevelő intézet építésére felveendő 800,000 pengős kölcsön ügyével, melyet Juhász Nagy Sándor főjegyző referált. Elmondotta, hogy az építkezés több, mint

egy millió pengőbe került s ezt az összeget csak kölcsön útján tudja előteremteni a református egyház.

Szükségessé tette a kölcsön felvételét az is, hogy az állam a maga támogatását nem egy összegben utalta ki, hanem évi 45,000 pengő erejéig vállalta az annuitások befizetését és erre garancia levelet is adott. A kölcsön felvételének a gondolata már a nyáron felmerült s október óta állandó tárgyalások folynak a pénzintézetekkel. Meghirdették a versenytárgyalást is, amelynek során 12 bank és pénzintézet tett ajánlatot a kölcsönre nézve. Ezek közül a főjegyző szerint

legelőnyösebb a Belvárosi Takarékpénztár ajánlata,

amennyiben ez az intézet 92-es árfolyamon hajlandó megadni a 800,000 pengős 30 féléves kölcsönt. Az annuitás az ajánlat szerint 8,25, míg a többiek 8,50—8,60-as annuitást kötöttek ki. A Belvárosi Takarékpénztár a többiektől eltérően nem számít stornó-díjat sem s nem kéri az egyház ingatlainak telek- könyvi bekebelezését, csupán az előjegyzés jogával él.

A kölcsön útján felveendő 800,000 pengő korántsem fedezi az építési

költségeket, azonban a hiányzó két-százézer pengőt az egyház egyéb hozzájárulásokból fedezni tudja. Reméli továbbá, hogy az építkezésre Debrecen város is megadja a kért segítyt, amelynek ügye eddig még nincs elintézve.

A főjegyző előterjesztése után a presbiterium névszerinti szavazás útján

egyhangulag hozzájárult ahhoz, hogy a nyolcszázézer pengős

Durini di Monza olasz királyi követ látogatása a Vidoni szalámi-gyárban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtök reggel Durini di Monza gróf, olasz követ a főispán társaságában meglátogatta a debreceni egyetemet. Az illusztris vendéget Verző Frigyes egyetemi rector fogadta a bejáratnál. Durini di Monza gróf megtekintette az egyetemi telepet és elragadtatásának adott kifejezést, majd megköszönte a szíves kalauzálást.

Az olasz követ ezután egy korábbi ígéretének tett eleget; ugyanis megígérte, hogy Debrecenbe jövet meglátogatja honfitársát: Vidoni Jánost, az országos hírű Vidoni-szalámigyár egyik tulajdonosát, aki-vel a jégbarátibb viszonyt tart fenn. Pontban 11 órakor érkezett meg a gyár bejáratához az olasz követ autója. A kapuban a Vidoni-fivérek ünnepélyes fogadtatásban részesítették az olasz követet.

Az olasz követ nagy érdeklődéssel szemlélte meg a gyár helyiségeit és több olasz munkást megszólította, akiket ki. A gróf megelégedését és örömet fejezte ki afelett, hogy honfitársai milyen nagyszabású gyárat tartanak fenn.

A gyár megtekintése után a Vidoni-fivérek dezsőné látta vendégül az olasz követet és kíséretét.

A gyártulajdonosokon kívül résztvettek a dezsőné: Hadházy Zsigmond főispán, vitéz Nagy Pál altábornagy, Keil Elemér ezredes, dr Szabó Mihály, dr Csáthy Dezső, vitéz Szabó Pál, Németh Nándor, az „Angol királynő” tulajdonosa állította össze a remek étlapot. Az olasz követnek a tetszését különösen egy Vidoni-szalámiból készült szelmalom nyerte meg, melynek izléses elő állítása a főszakácsot dicséri.

Durini di Monza gróf oly jól érezte magát, hogy a gyorsvonat 10 percnyi késését is ott töltötte a gyárban. Eltávozásakor a következő beszédet intézte a tiszteletére összesereglett munkásokhoz:

— Nagyon örülök ennek a kis olasz-kolóniának itt Magyarországon. Látom, hogy az olaszok mily szeretetteljes együttérzéssel dolgoznak a közös békeideálokért a ma-

kölcsönt a Belvárosi Takarékpénztártól vegyék fel

és hogy ennek fedezetére lekössék a püspöki bérpalotát, melynek értéke több, mint 3 millió pengő.

Kimondotta ezután a presbiterium, hogy az egyház tisztviselőinek november 1-től visszamenőleg megadja ugyanazt a 10—15 százalékos fizetésemelést, amelyet az állami tisztviselőknek a 9000. számú rendelet biztosít.

gyarokkal.

Dörgő éljenzéssel válaszoltak Durini di Monza gróf beszédére a munkások, ki aztán a diszszorfall között vonult autójához és a vasúthoz hatatott.

A ker. Liga választmányi ülése és harmadik vitaestje

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya hétfőn, december 12-én délután 6 órakor tartja az egyesület disztermében e havi választmányi ülést, amelyre az összes választmányi tagok megjelenését kéri az elnökség.

Nagy érdeklődés előzi meg a Liga kedden, december 13-án délután 5 órára kitűzött harmadik vitaestélyét is, amikor is folytatódik dr Besenyei Lajos „A magyar néplélek válsága” című előadásának megvitatása. A nagy problémával méltó feldolgozásban foglalkozó tanulmány körül kifejlődött vitába tudvalevőleg bekapcsolódott a „Magyarság” hasábjain az előkelő sajtóorgánium kiváló vezércikkirója, dr Pethő Sándor is, úgy hogy

a Liga vitaestjei valóban országos hatást váltottak ki. Kedden Perjéssy Mihály táblai tanácselnök és dr Szabó Márton ref. főgimnáziumi tanár, valamint mások szónak hozzá a nagyfontosságú kérdéshez.

Bakó László a jogász ifjuság körében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Bakó Lászlót, a nagy magyar klasszikus színművészt szombati szereplése után is elhalmozta tiszteletének és szeretetének jeleivel Debrecen hazafias közönsége. Az Arany Bikában, ahol az ünnepély után az esti órákat töltötte, megjelent a jogász ifjuság körében is, ahol Szemerédy Béla tolmácsolta a debreceni jogászok ragaszkodását a magyar eszményekhez, amelyeknek oly kiváló képviselője Bakó László, míg a Werbőczy BE nevében Gáspárdy József törzsfőhelyettes üdvözölte. Bakó László izzó hazafiságtól áthatott szeretetteljes szavakban hívta fel nemzetépítő munkára a debreceni egyetemi hallgatókat s nagy örömmel vette tudomásul a tanulmányi eredményekről előadott adatokat. A nagy magyar színművész teljes megaláztatással vett búcsút a jogász ifjuság képviselőitől.

Dietzl

Pezsgő

Budafok

Reitz Jánost Zadravetz püspök meg- rágalmazása miatt jogerősen két heti fogházra ítélte a Kuria

(A Hajdúföld tudósítójától.) A frankügy idején a Tiszántúli Hirlapban Reitz János cikket írt, amelyben éles kirohanást intézett Zadravetz püspök ellen, akit megvádolt a frankügyben való bűn részességével és kétszínűnek, férfiatlannak nevezte a püspök eljárását, sőt papi hivatásával kapcsolatban történt ténykedéseit is bírálta.

A közlemény miatt, — amely annak idején mindenféle nagy felháborodást váltott ki — Zadravetz püspök sajtóport indított Reitz János ellen, akinek rágalmazási ügye megjárva az alsóbb fórumokat, december 7-én a Kuria Ráth-tanácsa elé került.

A tárgyaláson sértett képviselőiben dr. Ország Zsigmond budapesti ügyvéd jelent meg, aki előadta, hogy a vádlott által előterjesztett semmisségi panaszok sem alaki, sem anyagi jogalappal nem bírnak. Kijelentette, hogy a sérelmes cikk megírásánál vádlottat közérdek

semmi esetre sem vezethette és hogy nem állhat meg vádlottnak az a védekezése, hogy a vádirati szövegét közölte cikkében, mert a cikk megjelenése napja 22 nappal előbbi, mint a vádirat.

Ugy e körülményekből, mint a cikk merészen támadó és éles kitételeiből azt állapította meg a kir. Kuria, hogy a semmisségi panaszok minden jogalapot nélkülöznek és büntetés enyhítésnek sincs helye, annál kevésbé, mert vádlott ily cselekményekért négyszer büntetett, ezekből kettő javulás reményében — a novella alapján — felüggesztett, de a javulás helyett a büntetelmény újabb elkövetése következett be.

Ezek alapján a kir. Kuria Reitz János 2 heti fogházbüntetését jogerősnek mondta ki és kötelezte őt a legfelsőbb bíróság előtt felmerült további költségek megtérítésére is.

Magoss György dr polgármestert vadászat után súlyos baleset érte

A felborult szekér alá kerülve inszakadást és csontrepedést szenvedett

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön este hat óra tájban könnyen veszedelmessé válható baleset érte dr. Magoss György polgármestert és P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgatót.

A polgármester csütörtökön rendezés vadásztársaságával vadászott. Öt óra után fejeződött be a vadászat és Magoss polgármester P. Nagy Zoltán igazgatóval együtt felült a szekérre és megindultak hazafelé. A Ludas-csárda közelében, ahol egy magasabb töltésen vizet az utat, a lovak megbokrosodtak valamitől, a szekér farolni kezdett, de a készülő balesetet már a kocsis nem tudta megakadályozni s a szekér felfordult. P. Nagy Zoltán igazgató a mellett ülő Magoss polgármesteren keresztül széles ívben kizuhant a szekérből.

Magoss polgármester olyan szerencsétlenül bukott le, hogy a nehéz szekér ráesett

és a polgármester feloldalával szekér alá került. P. Nagy Zoltán igazgató és a kocsis, akiknek semmi bajuk nem történt, azonnal segítségére siettek dr. Magoss Györgynek, kiszabadították a szekér alól s nagy örömmel konstatálták, hogy a polgármesternek komolyabb baja nem esett. A zuhanás okozta ütés fájt ugyan, de a polgármester kijelentette, hogy nem érzi magát rosszul,

ugyannyira, hogy ő maga is segédkezett a szekér talpraállításánál.

Mikor ez megtörtént, P. Nagy Zoltánnal együtt haza jött. Otthon a családjának nem is említette, hogy baleset érte, azonban az éjszaka folyamán, különösen pedig reggel nagy fájdalmak lepték meg. Ekkor mondta meg aztán a polgármester, hogy elmúlt nap felfordult vele a szekér. A család természetesen azonnal áthivatta dr. Brokásch Győző főorvost, aki gondosan megvizsgálta a polgármestert s azt tanácsolta, hogy kint az egyetemi klinikán röntgen-tesztesse meg magát.

Pénteken délelőtt a polgármester, — akinek fájdalmai egyre növekedtek, — kiment a klinikára, ahol azonnal megröntgenezték. A röntgen-vizsgálat megállapította, hogy a polgármester, akinek balvállán és forgócsontján voltak zúzódások, inszakadást és kisebb csontrepedést szenvedett.

Nemesebb szervek azonban nem sérültek meg, így tehát semmiféle aggodalomra nincs ok. A röntgen-vizsgálat után a polgármester lakására hajtatták s mivel igen nagy fájdalmak voltak, ágyba feküdt. Orvosai remélik, hogy pár nap múlva teljesen helyre áll dr. Magoss György állapota s ismét elfoglalhatja hivatalát, amelyben távolléte alatt Vársáry István dr. főjegyző helyettesíti.

A KANSz debreceni választmányának elnöksége az új lakásrendelet módosítását kéri a népjóléti minisztertől

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni közszolgálati alkalmazottak részéről a kétségbeesés szavával hangoztatott és igen számos esetben írásban is előterjesztett panaszok özőne arra készített a KANSz debreceni törvényhatósági választmányának elnökségét, hogy a legújabb kibocsátott lakásrendelet módosítása érdekében sürgős felterjesztést intézzen a népjóléti miniszterhez.

A KANSz vezetősége beadványá-

szükség, ennél fogva a lakbéruszorának ezernyi kínálózó lehetősége mutatkozik. Rámutatott a KANSz vezetősége arra is, hogy a legújabb lakásrendelet kibocsátását követően a háztulajdonosok rendkívül számos esetben éltek a felmondás jogával s hogy a felmondások túlnyomó részben cserelakások felajánlása nélkül vagy pedig nem kielégítő cserelakás felajánlásával történtek, továbbá kiemelte, hogy a közszolgálati alkalmazottra alig jelenthet előnyt az, ha a háztulajdonos a saját bérlakását esetleg felajánlja, mert az ilyen ajánlatot a lakó a tudvalevő magas bér miatt el sem fogadhatja. Ha pedig a közszolgálati alkalmazottnak a lakását ugyanolyan bérű cserelakás felajánlása nélkül felmondhatják, akkor nem emberi sors vár rá. Mert szabad egyezkedés útján még egy olyan szűk, kényelmetlen, sőt rossz lakást sem szerezhet, mint aminőben eddig meghuzta magát és családját. Lakáspénzért legfeljebb egy-két szűk udvari oduhoz juthat, amelyet már végállomásnak lehet tekinteni a nyomoruság kálváriá útján.

Debrecenben évek óta állandóan szokatlanul nagy a lakbérfelmondási ügyek száma s ebben az évben eddig is már több mint 700 ügy tété-

tett folyamatba, amelyből több mint 300 november második felében nyújtott be s amelyek közül 40% közszolgálati alkalmazott ellen irányul. Megdöbbentő adatok ezek, amelyekre utalva, joggal és nyomatékkal mutatható rá a KANSz elnöksége, hogy Debrecenben általában véve is, de mindenestre legalább a közszolgálati alkalmazottakkal szemben a lakásfelmondási jogot mindaddig meg kell szorítani és egyenértékű s illetve a tényleges szükségletnek megfelelő cserelakás nyújtásától kell függővé tenni, amíg megfelelő számú lakások nem fognak építtetni, mert csak ebben az esetben volna kiküszöbölhető a háztulajdonos és lakó között sok esetben fennálló ádáz ellentét.

Remélünk kell, hogy a népjóléti minisztérium s általában a kormány megszívleli az elmondottakat és a KANSz vezetőségének kérelméhez képest meggátolja azt, hogy a lakásrendelet bölcs intenciói a gyakorlati megvalósítás alkalmával meghusztassanak és a védtelen közszolgálati alkalmazottakat méltatlanul és érdemlennél fenyegető újabb sorscsapást a rendelet célszerű módosításával el fogja hátrítani.

Korbély József kormányfőtanácsost választották meg a Magyar Mérnök és Építész Egyesület elnökévé

Csütörtökön volt az elnökválasztó közgyűlés

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy Puskás Kálmán műszaki tanácsost nemrégiben Székesfehérvárra helyezték át s így a Magyar Mérnök és Építész Egyesület debreceni osztályának elnöki széke megüresedett. Az egyesület az elnöki szék betöltése céljából csütörtökön délelőtt 11 órakor a vármegyeháza dísztermében elnökválasztó rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen megjelent a debreceni mérnöki és építészeti kar csaknem teljes számban. Ott volt Jármy Tamás miniszteri tanácsos, Meskó Kálmán miniszteri osztálytanácsos, Balás Károly máv. üzletvezető, Nagy Károly ny. erdőfőtanácsos, Várady Géza, az Alsószabolcsi Tiszai Ármentesítő Társulat igazgatója, Rimanóczy Béla gázgyári igazgató, Fekete Lajos gépészmérnök, Rozgonyi Dezső műszaki tanácsos és még igen sokan.

A közgyűlésen Babos Károly műszaki főtanácsos elnökölt. A közgyűlés megnyitása után előterjesztették az elnöki szék betöltésére a javaslatot, amely szerint

Korbély József kormányfőtanácsost,

a Berettyó Vizszabályozó Társulat kiváló igazgató-főmérnökét javasolták Puskás Kálmán elnök utódjául. A közgyűlés Korbély József jelölését nagy lelkesedéssel vette tudomásul s a Magyar Mérnök és Építész Egyesület debreceni osztályának elnökéül egyhangulag Korbély Józsefet választotta meg a közgyűlés.

Korbély József multja, közismert nagy mérnöki koncepciója, izzó hazafisága a legnagyobb garancia arra, hogy a mérnökegyület az ő vezetése alatt fokozott erővel fogja kivenni részét a nemzeti újjáépítés nagy munkájában.

Korbély Józsefet háromtagú küldöttség hívta meg a közgyűlésre. Belépése alkalmával a jelenlevők lelkes ovációban részesítették s Babos Károly műszaki főtanácsos me-

leg szavakkal üdvözölte az új elnököt, aki válaszában köszönetet mondott az őt ért megtiszteltetésért, majd rámutatott

az összetartás és tökéletes együttműködés fontosságára és szükségességére

s erre kérte az egyesület minden tagját is.

A nagy éljenzéssel és lelkesedéssel fogadott székfoglaló beszéd után Ungváry György máv. felügyelő javaslatára a közgyűlés üdvözölte a hatvanéves fennállását éppen most ünneplő budapesti anyaegyesületet, majd a rendkívüli közgyűlés véget ért.

Este 6 órakor a Mérnök és Építész Egyesület rendezésében Pávay-Vajna Ferenc főgeológus tartott nagyértékű előadást a földgázkutatásokról, különös tekintettel Debrecenre és a Hortobágyra.

FŐISKOLA

A „Derék” törzs bibendi táborozása. A jogászok „Werbőczy” B. E.-nek „Derék” törzse december 8-án este a Lókody-féle vendéglőben jól sikerült bibendi táborozást tartott. A gazdag műsor, melyet a bajtársak állítottak össze, mindvégig élvezetes volt. Z. Soós L. törzsfő megnyitóját Füst Lajos bt. mondott el nagyhatású és gondolatokban gazdag emlékbeszédet, az elhunyt bajtárs, Bancsik Imre emléke felett. Majd Markovits Béla szavazata, Stepfér és Mile bt.-ak hegedű duettje irappáns hatást váltott ki. A táborozás jó hangulatban a késő éjjeli órákig tartott. A táborozáson megjelent a „Szabolcsi Kör” képviselőiben Deák Jenő szig. orvos elnök is.

LENGYEL

F. ST. MO. TISZTIT
Cs. pó-utca 28.

A MANSz Erzsébet énekar ismerkedési estélye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A MANSz Erzsébet énekar ujjászervezése óta csütörtökön este 8 órai kezdettel tartotta nagyszerű ismerkedési estélyét az anyaegyesület Széchenyi-utcai helyiségének dísztermében. A közel kétszáz főnyi lelkes közönség élén megjelent Fráter Erzsébet, diszelnök, Mitrovics Gyuláné, Uray Sándorné és nagyszámú előkelőség. Az EME-t Ifju Széle György alelnök képviselte.

A teázás előtt és alatt igen nívós műsor folyt le, amelyet Földesné Hajdu Boriska konferált ötletesen. Nyíra Károly hegedűn adta elő művészi értékű zeneszerzeményét, amelyet felesége kísért zongorán finom együttműködéssel. A megjelenteket vitte Kolosváry-Borcsa Mihály, az egyesület főtitkára üdvözölte közvetlen szavakkal, majd Mikulcsik Stefi és Mikulcsik Béla poétikus gitárral kísért énekszámait következtek. F. Hajdu Boriska adta elő ezután egy bájos költeményét s a programot Petheő Gyula hatásos fuvolajátéka fejezte be, Forrai István karnagy nagyszerűen alászó zongorajátéka kíséretében.

A műsor végeztével megkezdődött a tánc, amely a legjobb hangulatban a késő éjjeli órákig tartott.

A kispolgárok városi pártjának első kudarca

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az elmúlt napon megjelent a városházán a decemberi törvényhatósági választások első fecskeje: a Kispolgárok Városi Pártjának választmánya egy röpirat terjesztésére kért engedélyt. Miután azonban e röpiratban a tényeknek meg nem felelő állítások voltak, Vásáry István polgármesterhelyettes főjegyző a terjesztési engedélyt megtagadta.

Várady-Szabó Miklós dr előadása

az áll. reáliskolában

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az áll. reálisk. Vörös-Keresztes Egyesületének újból igen kiváló előadást sikerült szereznie szokásos decemberi előadására. Lánng Sándor dr, Varga Emil dr és Geszti József dr után az idén

Várady-Szabó Miklós dr,

a kiváló sebész és fülgyógyász fog szólni a reáliskola közönségéhez, hogy felvilágosítsa őket erről a sok bajról és nehézségről, amely a tanulók gyermek orrának, torkának és fülinek elhanyagolásából származik. Szeretnők, ha a reáliskola tornaterme szűk volna az érdeklődők befogadására, mert olyan kérdések ezek, amelyeket minden szülőnek ismernie kell, aki gyermekével csak kicsit is törődik. A műsor többi száma sem fog elmaradni az előző évek nagyszerű számaitól. Az intézet legjobb szavalói mellett híres énekkara is szerepel, az új szimfonikus zenekar pedig két évi előkészület után most fog első alkalommal a közönség elé lépni Kollwenz Rezső karnagy vezényletével. Mindenkinek csak a legjobbat várhatja szereplésétől. Műsor után megismétlik a múlt évben oly kitűnően sikerült teastét, amelyen cserkészek fogják tréfáikkal szórakoztatni a közönséget.

Dr Pávay Vajna Ferenc nagyértékű előadása a debreceni Mérnök-és Építész-egyesületben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Magyar Mérnök- és Építész-Egyesület debreceni csoportja rendezésében csütörtökön délután 6 órai kezdettel a vármegyeháza dísztermében igen érdekes előadást zajlott le, amelyen az egyesület meghívására

dr Pávay Vajna Ferenc főgeológus „A kutató mélyfúrások indokai és gazdasági jelentősége az Alföld és Debrecen város szempontjából” címen tartott nagyértékű előadást.

Mindenekelőtt részletesen ismertette eddigi kutatásainak eredményét. Előadta azután, hogy újabb felméréseket végzett Debrecen város környékén s ezek alapján megállapította, hogy ha a Sámsoni-uton mintegy négy kilométernyire a várostól lefurnának, minden bizonyos meleg vizet találnának ezer méternyi mélységben, sőt ha a fúrással tovább haladnának, a hajduszobos-

lóihoz hasonló gázt is kapnának. Ezután rámutatott arra, hogy Debrecen város jövő kilátásai olyanok, melyek szerint a város ha majd ügyesen ki tudja használni melegvízforrását, gázát és még egyéb természeti kincseit, mindenekelőtt

a gázt lehetnék rendkívül olcsóvá, a lakosságot állandóan melegvízzel láthatnák el s még hozzá Debrecen a fűdővárosok sorába is lépne.

A nagyértékű előadást állandó érdeklődéssel hallgatta a közönség, amelynek sorában ott volt a városi tanács több tagja is. Az előadás után az illusztris előadó tiszteletére bankettet rendeztek a Gambrinus-étteremben. A banketten a debreceni mérnöki és építési kar nagyszámú képviseltette magát Korbély József kormányfőtanácsos, a Mérnök- és Építész-Egyesület új elnökének vezetésével.

Nagyszerű jótékonycélu előadás a Csokonai-színházban

Csütörtökön este előkelő ünnepély színhelye volt a Csokonai Színház. Zsufolásg megtelt a nézőtér estélyi ruhás hölgyekkel és frakkos vagy szmokingos urakkal. Évek óta nem látott illusztris közönség gyűlt egybe, hogy végignézzék a debreceni egyetemi klinikák „Néne-Otthona” javára rendezett jótékonycélu előadást, amelyen a műkedvelő szereplők teljes számban Debrecen előkelő uritársadalmából kerültek ki.

Mielőtt a jótékonycélu műkedvelői előadások sablonszerű részletes kritikájába fognánk, amely kötelességszerűen mindent és mindenkit feldicsér, szükségesnek látszik megemlíteni, hogy ez az előadás nemcsak külső kereteiben és válogatott publikumát illetően, hanem lényegében és a szereplők nyújtotta művészi érték szempontjából is magasan kivált az ilyen természetű műkedvelői rendezmények közül. A csütörtöki előadás olyat nyújtott, ami nem csak az ilyenkor szokásos jóakaratu „megdicséret” érdemi meg, hanem minden tekintetben kiállhatja a legjogosabb kritikát is. Hogy ez a kritika mégis csak dicséret lesz, ez a körülmény nem az enyhe kritikus bűnének, hanem a szereplők odaadásának és elsősorban a rendezőség rátermettségének tudható be.

Lehetett már 11 óra, mikor dr Richter László, aki az egész est folyamán a konferenszié szerepkörét töltötte be ötletesen és finoman, bejelentette az első számot, a Krízis című „anyósgyűlölk” kis egyfelvonást. Az anyós szerepét Havas Gáborné alakította nagy művészi rátermettséggel, első pillanathban megnyerve a publikum szimpátiáját, a feleséget Havas Kató játszotta diszkrét, de hatást elérő színekkel, míg a cseléd epizódfiguráját Fráter Istvánné vitte diadalra precíz átgondolt játékkal, a férj szerepében Bodnár Tibor dr excellált hatalmasan megnevetve a közönséget, a melyhez nagymértékben hozzájárult Gyarmathy Miklós is jóízű após figurájával, nemkülönben méltóan alkalmazkodtak az együtteshez Jákó

Gyula dr és Tóth Béla dr kisebb szerepeikben. Ezután Isádk Lászlóné és Kerekes Lajos dr adtak elő egy táncos és énekes jelenetet az Arany Hattyu operettből. Isákné kivételes énektalentu, amelyhez a színpadon való végtelenül bátor mozgása is párosul s így egyáltalában nem csodálatos, ha úgy ebben a jelenetben az ügyes Kerekes dr segítségével, mint később a Kék Mazur operette egyik jelenetében a kitűnő Antók Ferenc meleg tenorjának közreműködése mellett nagymérvű sikert aratott.

A slágert az est folyamán, mint az egy éjszakai előadáshoz kétségkívül illik, a görlok és bojok revüszerűen rendezett száma képezte, amely első részének rimbeszedett, mulatságos, helyi vonatkozásokkal átszaturált szövege az országoshírű ifj. Liszt Nándor dr zsenialitását dicséri. Minden tömegrevütánc lényegét a hajszálnyi nüanszokig uniformizált kosztümmirozás mellett a legprecízebb, szinte gépnyi pontossággal együttműködő összetáncolás jellemzi. Ha ez nincs meg, akkor a revütánc megbukott. Tegnap (legyen szabad „szakkifejezéssel” élni!) minden pontosan „vágott” és nem is maradt el a tomboló siker. Egy tömegtánc megítélésénél a kritika a személyekre nem terjeszkedhetik ki, de mégsem lesz érdektelen egy pár jelző megemlézése a bájos görlokról, amik a közönség körében ejtettek el a spontán elragadtatás pillanatában. Így a „táblánál felelő” Gyarmathy Miklósnéra megjegyezték, hogy ily „tudással nem tudni” mindenkinek dicséretére válhatik: sikerének biztos tudatában Thury Duci volt a legfőlényesebb, Paál Ilu a legfinomabb, Rásó Böske a legaranyosabb és legbájosabb, Nedeczky Babu a legbiztosabb és legotthonosabb, Hegedüs Lóna a legszebb, Ghyczy Tubi a legmutatósabb, Fábry Eta a legeredettebb, Havas Kató a „legsnájdigabb”, Csink Marianne a legnőiesebb, Ackermann Gitta a legdrágább és Korom Ilu a legkedvesebb. A bojok névsora, élükön ifj. Magyar Ferencel és Jakó Sándor dr.-ral, a következő: Balogh István dr, Tóth Béla

dr. Simon Jenő dr, Sarudy Elemér dr, Jóna István dr, Farkas Géza, Mihálka Béla, Toroczky Dezső, Szathmáry Kálmán és Rózsa Tibor. — Baróthy Zoltán, a nagy elhíttető művész, a színpadról is bámulatos ügyesen tudta elhitetni a közönséggel a tanár szerepében ama látogatást, mintha ő nevelné és dirigálná a görloket.

Az előadás fénypontját Hegedüs Dóra és Nagy Sándor által lejuttatott „Rabszolgatáncban” érte el. A kis Hegedüs Dóra valódi táncseni. Amit ők ketten nyújtottak, arra csak egy jelző illik: tökéletes. A közönséget valóságos ámulatba ejtették csak azért, hogy ez az ámulat Nedeczky Babu csodás és remek klaszikus tánca révén csak tovább folytatódjék. Ha a rabszolgatáncot egy tragikus léggel teli megrázó rapszodiához, úgy Nedeczky Babu táncát egy bájos, őszinte poézis-szülte románchoz lehetne hasonlítani.

A táncok betanításáért és a közvetlen rendezés idegőző munkájáért Percel Karolát illeti az érdem. A zenekart mérhetetlen gondnal és művészi intuícióval Csanak Béla vezényelte.

A remekül sikerült színházi est csattanóját a tényleg szellemes csattanóval végződő „Háromszög” című francia egyfelvonásos fejezte be Kardoss Géza stílusos és fényes rendezésében. A háromszög gyűszűvegét, az asszonyt Ghyczy Tihamérné alakította tökéletes precizitással és műkedvelőnül ritkán tapasztalt kiforrott művészettel. Ez a színházi est Ghyczynek kettős nagy sikert hozott. Először méltatni kell őt, mint „műkedvelő művésznőt”, másodsor pedig meg kell köszönni neki azt a hihetetlen energiát és fáradozást, amelynek révén ez a kedves műkedvelő színházi est szerencsésen megszületett; mert, bár sohasem hangoztatták, de mindenki tudta, hogy az egész rendezmény „spiritus rectora” ő volt s így őt is illeti meg a siker oroszlán részének elkönyvelése is.

A Háromszögben a férj nehéz szerepét Kontzey Ernő dr játszotta bámulatos rátermettséggel, amelyhez méltóan alkalmazkodott a háromszög átfogóját alakító Kontsek Béla dr is.

Végezetül megemlítendő még, hogy a virágkereskedőknek is jó napjuk volt. A virág kosarak száma megközelítette a félévszázat.

A remekül sikerült előadást vasárnap délelőtt megismétlik, ahová a nagy érdeklődésre való tekintettel tanácsos mielőbb biztosítani a jegyeket.

H. V. dr.

A paplan, mint a cigányjósno fegyvere

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap reggel a Borz-utca 4. s. alatti ház egyik magános hölgy lakójának igen kellemetlen vendége volt. A reggeli órákban egy cigányasszony állított be hozzá és minden áron jósolni akart. A hölgy kijelentette, hogy neki semmiféle jóslás és jóvendő mondasra nincs szüksége, mire a toladó cigányasszony egy paplant borított a megrémült hölgy fejére. A hölgy kiszabadította magát a paplanburokból és segítségért kiáltott, mire a cigányasszony futásnak eredt. A házbeliék elfogták és átadták a rendőrnök, aki bekísérte a központi rendőrség ügyeletére. A cigányasszonyt Milák Annának hívják és hajduszováti lakos. A rendőrség megindította elene az eljárását.

HIREK

1927 december 10 (Szombat)

Prof.: Judit Kath.: Melkiades p

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Jobbára borult idő várható, fagypont körüli hőmérséklettel és lecsapódásokkal.

Városi muzeum 9—12-ig 2 4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közli éjjeli szolgálatot
Kartanak Kossuth (Piac-u. 83.) Nap,
Istváni Gondviselés (Teleki és Deák Ferenc-u. sarok.) II. Rákóczi Ferenc (Külső vásártér 1.) Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás király (Nyilas-telep, Márton Kálmán-u. 1.

Vasárnapi istentiszteletek

Istentisztelet rend a református templomban vasárnap:

Nagytemplomban d. e. 9 órákor dr Révész Imre, 11 órákor Tomay Dezső, fél 1 órákor év. ifj. istentisztelet. Kardos László, d. u. 5 órákor Bagdy Dániel. — Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor Magyar Bertalan, d. u. 5 órákor Madar Zoltán. — Árpád-téren d. e. 10 órákor Uray Sándor, d. u. 2 órákor Magyar Bertalan. — Ispóty-templomban d. e. 10 órákor Szele György, d. u. 5 órákor Molnár Ferenc. — Homokkerten d. e. 10 órákor Márki Kálmán. — Szegényházban d. e. 10 órákor Halász András. — Ref. felső leánynevelő intézetben dr Boér Károly. — Nyulási barakk d. e. 10 órákor Bagdy Dániel. — Szepesen Siposs Imre. — Hármashegy: Kántor József. Macs: Konrád Zoltán.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmisere. Délelőtt fél 10-kor nagymise, szentbeszédet mond Takácsy Dénes. — Utolsó mise fél 1 órákor. Délután fél 4-kor szentolvasó és litánia. A prédikációt dr Lakatos Sándor tartja.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet f. hó 11-én, vasárnap d. e. 10 órákor Labossa Lajos vallástanár tartja. Gondoljunk a szegényekre!

Istentiszteletek sorrendje a görög szertartású róm. kath. templomban:

7 órákor reggeli istentisztelet, 8-kor diák-mise, 9-kor katonamise, 10-kor nagymise, prédikál Papp Gyula parochus, szt. székli tanácsos, fél 12-kor csendes mise. D. u. 3-kor vecsernye, utána 4 órákor a Mária-kongregáció kulturdélután rendez sz. Miklós halálának 1600 éves évfordulójának tiszteletére. Belépődij nincs; kegyes adományokat szívesen elgogadunk a szegények krácsnyi felszólítására.

Bajtársias összejövetel az ÉME-ben. Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja ma, szombaton este is megtartja szokásos vacsorautáni bajtársias összejövetelét Kálvin-téri klubhelyiségében, este fél 9 órai kezdettel. Az összejövetelre az ÉME vezetősége az egyesület tagjait hozzátartozóikkal együtt szívesen látja.

A Hajduböszörményi Ifjusági Egyesület vallásos estélye. A Hajduböszörményi Ifjusági Egyesület december 6-án az Apolló mozgó helyiségében csaknem 1000 főnyi közönség jelenlétében nagyszerű vallásos estélyt rendezett. A fennálló ének után Kiss József lelkész mondott imát, majd Dóra Zsuzsanna, Zolnay Róza Török Sándor nagyszerű szavallata következett. Bakóczy Endre ref. lelkész, a közönség megérdemelt figyelmé és nagytetszése mellett „A takarékoság nemzeti szempontból” címen tartott rendkívül értékes és tartalmas előadást. Az estélyt Szabó Gyula záró imája és ének fejezte be.

Január elsejére teljesen készen lesz a Déri-muzeum

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács pénteki ülésén megjelent Györgyi Dénes műépítész, a Déri-muzeum egyik tervezője, aki bejelentette, hogy a Déri-muzeum építési munkái befejezéshez közelednek és

Január 1-ére teljesen készen lesz a muzeum.

Miután már csak néhány egész jelentéktelen munka van hátra, kérte, hogy a város sürgősen küldjön ki egy bizottságot, amely a muzeum épületét hivatalosan is átveszi. Ez a bizottság lesz hivatva

megvizsgálni az épületet, a gáz-, villany- és csatornaberendezést, szóval az összes elkészített munkákat. A városi tanács örömmel vette tudomásul a bejelentést és a bizottságba kiküldte Borsoss József műszaki tanácsost és Rimanóczy Béla világítási vállalati igazgatót. A bizottság már a jövő héten kiszáll a Déri-muzeumba és

megejtí az átvételt.

Közelezen sor fog kerülni a Déri-muzeumban lévő állások megszerzésére és a muzeum tökéletes berendezésére is.

Nagy siker mellett zajlott le a derecskei katolikusok jubileumi ünnepe

Csütörtökön szentelte fel dr Lindenberger János Kiss Sándor szobrászművész Jézus szobrát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön a derecskei magyar társadalom lélekemelő ünnepe keretében emelte magasra a keresztény-nemzeti öntudat lobogóját. A római katolikus hitközség és templom jubileuma alkalmából olyan előkelő és méreteiben impozáns közönség gyűlt egybe, mely a vallásos és hazafias élet fellendülésének méltóságos biznyságát szolgál. Az ünnepély sikere Derecske közönségében álló, kiváló plébánosának,

dr Ruzska A. Zoltán

kanonoknak köszönhető, aki fáradhatatlan agilitásával s lángelkű egyéniségének izzó erejével alig egy esztendő leforgása alatt az ottani katolikusok hit- és társadalmi életének gyökeres megújulását teremtette meg. Hogy mást ne említsünk: a hitbuzgóság a nép minden rétegében megtízszereződött s ennek a lelki megújulásnak Ruzska A. Zoltán a templom restaurálásával olyan keretet adott, amelynek fénye csakhamar országos hírvé emlékedik.

Kiss Sándor szoborműve a templomban

A derecskei római katolikus templom egyike a magyar művészet legértékesebb kincsesházainak. Az Eszterházy-herceg kegyurasága idején épített templomban a főuri bőkezűség a renaissance- és a barokk-stílus értékes üvései termékeit halmozta fel, melyeket legutóbb Ruzska A. Zoltán restauráltatott. XVIII. századbeli aranyhímzésű misemondó ruhák, facillárok és karos gyertyatartók mellett egy gyönyörű renaissance-festmény (Szent Anna-kép) ékesíti az oldalkápolna oltárát. A képet, melyet az Eszterházy-cimer ékesít, maga a kegyur küldötte a derecskei hitközségnek s a hercegi képtár katalógusából ezen a címen is törölték. A templom restaurálásának betetőzése a főoltár mellett felállított Jézus Szent Szive-szobor, mely Kiss Sándor szobrászművésznek, a magyar képzőművészet Derecskén tartózkodó nagytehetségű ígérétének alkotása. A hatalmas koncepciójú műrekek, mely a Megváltó szívének ezer titkát és értelmét sugározza szét vonalainak lendületesen erőteljes és harmónikus szépségeivel, az új magyar művészet egyik mélyen ihletett megnyilatkozása.

A templomi ünnepek

A jubileumi ünnepély csütörtökön délelőtt 10 órákor kezdődött pontifikális szentmisével, mely alatt Ta-

kácsy Dénes, Kiss Béla s a Szent László Dalegylet adtak elő egyházi énekeket. A szentmisét dr Lindenberger János apostoli kormányzó helynök pontifikálta. A szószékről P. Zsiross Ferenc dr juzsuita szerzetes intézett magával ragadó szónoklatot a közönséghez. Délután 5 órákor dr Lindenberger János szentelte a Jézus-szive szobrot, miközben a derecskei templomi vegyeskar a „Jesu rex admirabilis” kezdetű éneket tolmácsolta nagyszerű ösztanultsággal. Az ünnepémet dr Lindenberger János lélek-bemerkoló szentbeszéde, majd tag-avatás, családfelajánlás és litánia fejezte be.

A hangverseny

Este 8 órákor a mozgószínház zsufolásig megtelt helyiségében magas színvonalu hangverseny volt, melyen Pekár Gyula, Derecske országyűlési képviselője, dr Ertsey Péter kormányfőtanácsos, kir. közjegyző, dr Mariay Barna főszolgabíró, dr Mustó Sándor főorvos vezetésével a községi magyar társadalmának minden előkelősége megjelent. Mellau Márton pápai kamarás és özv. Majerszky Mihályné nőegyleti elnök, a Szent László Dalegylet védnökje vettek részt az előadáson.

A műsort a Szent László Dalegylet vegyeskara nyitotta meg a Nemzeti Híszkegygyel, majd Nuszbeck Mária szavalt mély átérzéssel és lendülettel egy alkalmi prológust. A Szent László Dalegylet, melynek számaikat Kollventz Rezső karnagy vezényelt az ő közismert mesteri tudásával, hat számmal szerepelt s úgy a férfii-, mint a vegyeskar óriási sikert aratott gyönyörű énekével. Szünni nem akaró tapsvihar köszöntötte a Piribauer—Müller vonónégyes művészi játékát és Liszt Nándor felolvasását, aki öt költeményét adta elő. Nuszbeck Mária és ifj. dr Mustó Sándor zongora-négykezes felejthetetlenül zenei élményt jelentett s a közönség nagy figyelemmel gyönyörködött a moziifilm-ben, mely a Szent László Dalegylet zászavatási ünnepélyéről készült.

Egészben véve elmondhatjuk, hogy a szép ünnepség egyik impozáns határállomása volt a hatalmas fejlődésnek indult Derecske társadalmi életének, melynek villanyvilágos utcái, betonjárdái s gondosan rendezett parkjai olyan lakosság otthonául szolgálnak, mely léptenyomon biznyságot tesz a lelki kultúra erejéről is.

ESTÉLYEK-HANGVERSENYEK

December 10-én, szombaton délután 5 órai kezdettel a ref. főgimnázium tornacsarnokában az Arany János önképzőkör irodalmi délutánja.

December 10-én, szombaton este fél 8 órakor teastély a homokkerti ref. Olvasóegyletben.

December 17-én, szombaton este 8 órakor a Zenedében Galánffy Lajos zongoraművész hangversenye Erdélyi János közreműködésével.

Január 8-án, vasárnap este a Bika dísztermében a hentések és mészárosok bálja.

Teastély a homokkerti Olvasó-Egyletben. A homokkerti ref. Olvasó-Egylet december 10-én, szombaton este fél 8 órai kezdettel a szegény gyermekek javára teastélyt rendez. Egy csésze tea süteménnyel 1 pengő. Lesz szórakoztató előadás és zene. Felkéri az egylet vezetősége az érdeklődőket a teastélyen megjelenésre. Egyben jelenti, hogy a cipőkiosztás december 18-án lesz. Ez alkalommal szeretetvendégségben is részesíti az egylet a szegény gyermekeket. Erre a célra pénzügyi adományokat és más természetbeni adományokat hálás köszönettel fogadjanak. Az adományokat kéri Patay József elnök Szabó K.-utca 16., Tóth István h.-elnök Harsányi G.-utca 9. és Veréb Lajos egyleti gazdánál leadni.

Zsebtolvajlás a pályaudvaron. Károlyi Imre jómódu hajduböszörményi gazdálkodó szerdán a nánási vásárban lovat akart venni. Mikor hazafelé jövet a vonatra felszállt, a nagy tolongásban valaki kilopta a zsebében lévő pénztárcát, amelyben 160 pengő volt. Érdekes, hogy Károlyi Imre a pénztárcát egy zsineggel a nadrágzsebéhez erősítette, azonban a tolvaj a zsineget elvágta és a pénzt elvitte. Károlyi érezte, hogy a tolongásban valaki erősen huzza visszafelé, de nem gondolt tolvajlásra. A rendőrség megindította a nyomozást.

Megérkeztek a Templomegyesület karácsonyiál, melyeket Jótékony célra árusít a Kollégium udvarán, a városháza mellett és a Kossuth-utcán. A tiszta jövedelemmel a szegény iskolás gyermekek és agok sorsát akarja enyhíteni az egyesület s ezért kéri a támogatást a támogatást a nagyközönségtől.

Irodalmi ünnepély a ref. főgimnáziumban. A debreceni református főgimnázium „Arany János” önképzőkör a gimnáziumi ének- és zenekar közreműködésével ma, szombaton délután 5 órákor a gimnázium tornacsarnokában irodalmi ünnepélyt rendez a következő műsorral: Népdalegyvelez. Előadja az ifjusági énekar. Apátlan széke-lyek, Színma 3 felvonásban. Irta Radványi Kálmán. Rendező Besse Miklós. Szereplők: Barcza Anna, Molnár Elemér VII. o. t., Pus-kás Árpád VIII. o. t., Pethő Gáspár VII. o. t., Márton László V. o. t., Tyorán Gábor VII. o. t., Jeney Gábor VI. o. t., Tassy Béla VI. o. t., Rábald Gábor VII. o. t., Kiss József VIII. o. t., Nemes László V. o. t., Csáfordy Ernő VIII. o. t., Buchwald Béla VIII. o. t., Benyhe Imre VIII. o. t., vit. Nyitrai Károly VIII. o. t., Kondor Imre VIII. o. t., Barcza Gedeon VII. o. t., Kovács Szilárd VIII. o. t., b. Sándor Gyula VIII. o. t., a. Sándor Gyula VIII. o. t., Jeney Zoltán VIII. o. t., Hegyi Zoltán VIII. o. t., Tárczy Miklós VIII. o. t. Induló. Játssza az ifjusági zenekar. Jegy-árak: I. rendű ülőhely 1 P. II. rendű 60 fillér, állóhely 30 fillér.

Hölgyek figyelmébe!

Egész gummifűző . . . . . 12 P-től
Szövet cipőfűző . . . . . 8 P-től
Hárisnyatartó . . . . . 3 P-től
Melltartó már . . . . . 2 P-től

szereshető be

BIRI RÓZÁNÁL

Debrecen, Piac-utca 42. szám.

— **Rádió-műsor.** December 10. Szombat. Budapest. D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek, közgazdaság. 11: Columbia gramofon hangverseny. 1: Időjárás- és vízállásjelentés. 3.45: Társadalomtudományi előadás. Angyal Pál dr. felolvasása: „A társadalom természeti tényezői.” 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, muzik. műsora. 5: Szilágyi Imre dr. magyar zenedéltánja. 6.15: A Magyar Rádió Ujság felolvasása. 7: Rádió amatőr-posta. 7.45: Márkus-Szöyer Ilike, a 12 éves koloratur-énekesnő hangversenye. Zongorán kísér: Márkus Dezső, a Városi Színház főzeneigazgatója. 1. Broch: Variációk. 2. David: Ária a „Brazília gyöngye” című operából. 3. a) Vergebliche Staendchen. b) Réger: Maria's című operából. 4. J. Strauss: Nevetődal a „Denevér” című operából. 8.25: Zsoldos Benő királyi ítélőtáblai bíró: „A parlamenti sajtószolgálat kezdetei.” (I. rész.) 8.50: Hangverseny. Közreműködnek: Lukács Sári hangversenyénekesnő, Farkas Márta hegedűművésznő és Berta Ilona Barthóky József novelláiból olvas fel. Zongorán kísérnek: Weigerth Aladár zeneszerző és Polgár Tibor. 10.10: Pontos időjelzés, hírek, közlemények. 10.30 perctől 1 óráig: A Británia nagyszálló étterméből Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517.2 és 577.) D. u. 4: Hangverseny. 7.45: Szindarab-előadás. Utána tánczene. Berlin (483.9). D. u. 5: Szórákzóttó zene. 8.30: Rádió revü. Utána rádióbál. Boroszló (322.6). D. u. 3: Gramofonzene. 4.30: Hangverseny. 8.10: Vidám-est. 12: Tánczene. Majna-Frankfurt (428.6). D. u. 3.30: Dalhangverseny az ifjúság számára. 4.30: Hangverseny. 9.15: Tarka est. Utána tánczene. Prága (348.9). D. u. 3.30: Marionett-színház. 7: Szmétana: Két özvegy (opera-előadás). 10.25: Szórákzóttó zene. Róma (450). D. u. 5.30: Ének- és zenekari hangverseny. 8.40: Angol nyelvű tudományos előadás. London (361.4). D. u. 2: Tánczene. 4: Varieté. 5: Hangverseny. 7.45: Katonazene. 10.35: Rádió revü. 11.30: Tánczene.

— **Hogy gondoskodnak a belügyminiszteriumban a limanowai huszárak emlékünnepeiről?** A belügyminiszter leiratot intézett Debrecen városához, hogy a limanowai hős huszárak csatájának évfordulóján december 10-én rendeztesen emlékünnepeit. A belügyminiszteri leirat december 9-én délelőtt 10 órakor érkezett meg, így tehát szó sem lehetett már arról, hogy a tanács megfelelő módon megrendezze az ünnepet. Ilyenformán tehát ma csak a leventeoktatás keretében fognak megemlékezni a vitéz limanowai huszárokról.

— **Mit hozhat az új esztendő?** két pengőért: 30,000 pengőt az államsorsjáték ó-esztendei húzásán. Összesen 12,000 nyeremény van. Egész sorsjegy 2.—, félsorsjegy 1.— pengő. Próbálja meg mindenki a szerencsét.

— **Viget a Népházban.** A népházi vigesték szombat és vasárnap esti műsora ismét méltán kelthet nagy érdeklődést városunkban. Reichard Eszter műdalokat énekel. Reider Böske Árvay Lászlóval a „Nótáskapitány” operett sláger táncos duettjeit fogja bemutatni. Mikulásik Stefi és Hajnal Duci gitárművésznők szebbnél-szebb magyar és olasz dalokat énekelnek. Piacskné Kovássy Irénke és Korény Livia komoly és vig szavatai kimagasló számai lesznek a műsornak. A magánszámok között a kis együttes többi elsőrangú tagjainak Hajnal Pálma, Nógrády József, Rásó Ernő, Teleky Pál, Scheppe László felléptével bemutatásra kerül a jobb-nál-jobb tréfák, vigelenekek, bohózatok gondoskodnak a közönség művészi szórakoztatásáról. Karnagy Foryay István a városi zenede tanára. Részletes műsor jegyváltásnál megtekinthető. Helyárak: Zsolye I pengő, I. rendű ülőhely 80 fillér, II. rendű 60 és III. rendű pedig 40 fillér. Jegyekről tanácsos elővételben özv. Róth Kálmán trafikjában Kossuth-u. 58. szám alatt gondoskodni.

— **Házassági hír.** Horváth Hédi és dr. Salánki József városi tisztiorvos ma d. e. 10 órakor Nagykirályi házasságot kötnek.

— **Eljegyzés.** Böhm Lajos dohánygyári osztályvezető és neje Jokics Valléria kedves leányát, Annuskát eljegyezte Korsós Imre városi tisztviselő.

— **A Békessy Béla Vivó Club házi mérkőzése.** Ma délután 7 órakor tartja a Békessy Béla Vivó Club első házi mérkőzését a Simonffy-utca 1/c. alatti clubhelyiségében. Ugy a kard-, mint a törvívást be fogják mutatni. Kardban a szenior vívók és a juniorok is bemutatkoznak. A törvívást a tavaly óta nagyot fejlődött hölgygárda mutatja be. Különös értéket kölcsönöz a vívóestnek Magyarország múlt évi törbajnoknőjének dr. Markóné, Durand Zsuzsinak a vívása, akinek tüneményes képességeiről a budapesti szaklapokból már sokat hallottunk. Belépődíj nincs. A club vezetősége ezúton hívja meg tagjait családtagjaikkal és általuk bevezetett vendégekkel együtt.

— **A Magyarországi Munkások Rokkantségélyező és Nyugdíjgyűjtőnek új alapszabályai.** A Magyarországi Munkások Rokkantségélyező és Nyugdíjgyűjtő helyi fiók vezetősége felhívja tagjait, hogy az új alapszabályok átvétele végett a decemberi és januári befizetések alkalmával tagsági könyveiket mutassák be az egyleti helyiségben még abban az esetben is, ha tagsági díjat nem fizetnek. Egyúttal felkérjük tagjainkat a tagdíjak pontos befizetésére, mert az új alapszabályok értelmében 13 heti hátralék esetén a tagság megszűnik, ha a tag nem kér fizetési halasztást. Továbbá közöljük, hogy a tagok halála esetén a hátramaradt „Haláleseti segélyre” tarthatnak igényt heti 20 fillér befizetés ellenében. Minden tag átléphet magasabb osztályba teljes tagsági idejével, mely által magának magasabb segélyt biztosíthat, az utánbefizetések részletekben is fizethető. Az egyletnek tagja lehet mindenki, aki valamely keresetszerű foglalkozást üz, akár férfi, akár nő. Mentől fiatalabb korban iratkozik be valaki, annál magasabb segélyre tarthat igényt. Beíratási díj 2 pengő. Tagsági díjak: 0.50, 1, 2, 3 pengő, aszerint, ki milyen osztályba lép. Részletes tájékoztatást kap mindenki az egyleti helyiségben minden vasárnap d. e. 8—11-ig Kandiá-u. 4-b. alatt. A vezetőség.

— **Ügyvédi határidőnaplár 1928.** évre kétféle alakban megjelent, kapható Antalfy József könyvkereskedésében. Telefon 612.

— **Gyermekeknek** való képes- és mesekönyvek, karácsonyi ajándékkönyvek igen nagy választékban kaphatók Csáthy Ferenc rt. könyvkereskedésében, Piac-u. 8.

— **A hadigondozottak figyelmébe!** Az O. F. B. ítéletével pótlólag 18 hadigondozottat juttatott a Nyulason házhelyhez. A sorshuzással és a birtokbábeléssel Szesztay Sándor, az O. F. B. ítéleteit végrehajtó főmérnök csoportunkat bizta meg. Felkérem ennél fogva az alább felsorolt hadigondozottakat, hogy a sorshuzás megejtése és házhelyeiknek birtokbávele végett f. hó 11-én d. u. fél 3 órakor Bőszörményi-ut 49. szám alatt okvetlen jelenjenek meg: Tóth Balázs, Gábor Pál, Szatmári István, Demeter Lajos, Orosz Imre, Kelemen Gábor, Ember József, Hókkert Kálmán, Pataki Béla, Tihanyi József méh. felügy., Dobó Imre hadirokkantak és Veress Istvánné, Vég Józsefné, Biró Istvánné, Márton Mátyásné, Kóza Péterné, Pogácsás Imréné, Nagy Istvánné hadiözvegyek. Az eljárás költségről szóló befizetési nyugtát mindenki hozza magával. Felkérem továbbá az Ebesen földhözjuttatottakat is, hogy i. hó 11-én d. e. fél 10 órakor az adóügyben feltétlen jelenjenek meg. Czibere B. titkár.

— **Karácsonyi vásár Hajduböszörményben.** A hajduböszörményi ifjúsági leányegyesület december 10-én nagy karácsonyi vásárt rendez, melynek bevételét a szegények és az árva gyermekek karácsonyi felruházására fordítják.

— **Lovakat vásárol a debreceni tüzérsg.** A tüzérsgéi pótlóavató bizottság 13-án, kedden a vásártéren lóvásárlást fog tartani. A vásárlás kezdete délelőtt 8 órakor kezdődik. A bizottság katonai célokra nemesszármazású háts és tüzérsgéi melevérül hámoslovakat fog vásárolni. Ezen célra 3 és fél—7 éves lovak jöhetnek tekintetbe. Hidegvérűeket, vagy hidegvérű keresztesűket a bizottság nem vásárol.

— **Ma kezdődik a Szent Erzsébet Nőegylet karácsonyi vásárja.** December 10. és 11-én tartja a Szent Erzsébet Nőegylet karácsonyi vásárját a MANSZ Széchenyi-utca 1. sz. alatti helyiségében. Mindkét nap d. e. 9 órától este 9 óráig lesz nyitva. Játék, baba, iparművészeti kézmunka sátrak lesznek, pompás buffetról gondoskodik a lelkes hölgy gárda. Este 5 órától cigányzene lesz. A vásár jótékony célt szolgál és ezért bizonyára sokan fogják felkeresni. Belépődíjat igen mérsékeltten állapították meg 40 fillérben.

— **Tűkőgyártás, üvegciszolás, kirkatok tükrözése, autók, autóbussz üvegezése Sipkóvit, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.**

— **A közelgő ünnepekre** ajándéknak szánt fényképeit Berzéki műtermében készíttesse. Piac-utca 38., a főposta mellett. Telefon 11—35.

Olvassa a Hajdúföldet!

Karácsonyi ünnepekre

Dióbel, mák, mazsola, mandula,
karácsonyfa diszek,
karácsonyi cukorkák és figurák,
borok pezsgők, likörök.
December 8-tól december 25-ig
mélyen leszállított árban kaphatók

„Hangya” összes üzletben.

— **Eljegyzés.** Böhm Lajos dohánygyári osztályvezető kedves leányát Elvuskát eljegyezte Korsós Imre városi tisztviselő. Minden külön értesítés helyett.

— **Unger Ernő zeneakadémiai professzor az olasz-magyar estélyen.** A Vitézi szék és Hadimuzeum egyesület estélyéről szóló beszámolókból tördelési elnézés következtében kimaradt Unger Ernő, Zeneművészeti főiskolai professzor szereplésének méltatása. Az országosan elismert kiváló művészprofesszor fionom együttérzéssel színezte alá zongorán Szabó Luiza és Lauris Lajos énekszámait, — akik mindketten tanítványai, — s a közönség méltán ünnepelte a játékáért tün-tető elismeréssel.

MŰVÉSZET

Antoni Sala hangversenye

Midőn az interpretáló zeneművészet terén világszerte *tultermelés* mutatkozik s a hegedű-, ének- és zongoravirtuózok vakítófényű állócsillagai között a homályosabb *bolygó zenészek* halomszáma keringenek a hangversenyirodák napjai körül, ugyanakkor a csellóművészet világában csak messze bolyongó üstökösökről hallunk, akiknek pályájuk a magyar provanszot egészen elkerülik.

Debrecen zenei életének végtelenül nagy kárára van, hogy a legnagyobb élő gordonkaművész, a spanyol Casals Pablo, bár Budapestén évenként négyszer-ötször hangversenyezik, tizenhat éve nem szerepelt a Zenekedvelők Körének műsorán s, ha ezt anyagi okokkal meg is lehet magyarázni, egy Haydu István melőzését nem tudjuk megérteni...

Antoni Sala spanyol királyi kamaraművész pénteki hangversenye ezt a hiányt egyszeriben pótolni tudta s, bár a Bika-diszterem ezutal nem telt meg annyira, mint az a zenekedvelők koncertjeim már való-sággal tradicionális, mégis megállapíthatjuk, hogy ilyen zenei élmény-számba menő előadás már régen volt Debrecenben.

A fiatal művész gordonkajátéka rendkívüli értékeket szóllaltat meg. Kifejezőmódja monumentális erejű, tónusa színdusan ható és érzelmileg forró vérmérsékletű. Technikájával főlényesen uralkodik a hangszeren s virtuóztatásáé biztossá teszi a nagyszerű dinamikájú ujj-játék és a tematikailag pontosan beosztott, egyenletesen vezetett vonókezelés. Mindezek a tulajdonságok a mostanában annyira favorizált Földessy Arnoldnak magasan föléje helyezik. Műsorát egy Valentini- s egy Brahms-szonáta nyitotta meg, melyeknek előadásában Kósa György egyenlő értékű partnernek bizonyult. A koncert második részét Faruée, Tricklir, Bach és Popper-szerzemények töltötték ki.

A kitünő csellóművész játékát a közönség impozáns lelkesedéssel jutalmazta, melyből bőven kijutott a társzereplő és zongorakíséretet el-látó Kósa Györgynek is. (In.)

SZÍNHÁZ

A Csokonai színház műsora.

Szombat **Fecsketészek**, C) bérlet. Másodszor. Operett-ujdonság.

Vasárnap délután fél 4 órakor: **Csattan a csók.** Mérsékelt árak. Csak felnőtteknek.

Vasárnap este fél 8 órakor: **Fecsketészek.** Harmadszor. Bérlet-szünet.

Fecskefészek

(Operette 3 felvonásban. Írták: Ernst Marischka és Bruno Granichstaedten. Zenéjét szerzelte Bruno Granichstaedten)

A bécsi operette formái ma már annyira megmerevedtek, hogy a pontosan megszabott menetrend szerint haladó mesébe, örök egyforma alakok közé matematikailag lehetetlen valami újat, érdekeset, eleven ötletet begyömöszölni. Az összes lehető és lehetetlen változatok végérvényesen kimerítettek. A szereimes főherceg minden akadály ellenére is feleségül veszi a főlakájnak a leányát, miután a harmadik felvonás végén, az elmaradhatatlan és okvetlenül paralitikus nagybácsi bevallja, hogy a család kék vérebe a Schwarzenberg Jakobokéból is keveredett némelyes. Ha némely újszerűnek tetsző motívum mégis akadna a „Fecskefészekben”, ezzel szemben súlyos teherterele a nagyon is olvadó, híg szentimentalizmus. Viszont humor, sikerült kacagató helyzet, jelenet akad bőven s a publikum mégis csak elszórakozik.

Granichstaedten Bruno muzsikáját főként a hangszereles teszi kitűnő. Érdekes zenévé. Mert ez az instrumentálás, amely csupa elmésség, eredetiség, friss színeket, új cselegést ad a melódiáknak.

A Csokonai-színház előadása némi vonatottsága ellenére is elég jó. Timár Ila ezüstös tiszta hangja, finom, kedves leányalakja, egyre bensőségesebb játéka, Szigeti Jenő groteszk, mesterien színpadra állított, paralitikus nagybácsija, Szirmai Vilmos ízes humora, kitűnő pointírozó készsége. Fülöp Sándor sikerült kocsis-figurája erősségei az előadásnak. Ferenczi Marianne énekbeli fogvatékosága, Antók színtelen és kifejezéstelen játéka viszont néha túlságosan szembeötlő. A legnagyobb és legmegérdemeltebb sikert egy öt éves kis lány, Bakos Iluska aratta aranyos gyermeki bájjával, meglepően biztos fellépésével. Szathmáry Endre karnagy a tőle szokott precizitással lendületesen vezette a zenekart. A rendezés elég sikerült, de az első felvonás háttérnek spanyolfalszerű kastélya túlságosan vidéki nivót reprezentál. (mars.)

Megelégedéssel regisztráljuk egyéb ként, hogy a rendőrség végre elszánta magát a klakk megrendszabályozására. A második felvonás után az ok nélkül üvöltözők nem éppen díszes kompániájából 3 inasgyereket kivettek, igazoltattak és a központi ügyeletre kísérték. A méltó büntetésre már régesrég rászolgáltak.

A színházi iroda hírei:

Óriási siker koronázta a Fecskefészek c. operett-újdoncság tegnap esti bemutatóját, mely forró fűtők és ujjazások közepette zajlott le. Az egész est folyamán nagyszerűen mulatott a közönség, hálás tapsaival honorálta Timár Ila és Antók Ferenc megleghangu dalait és szívbe-markoló játékaikban gyönyörködött mindenki, aki az igaz művészetet kedveli. A kitűnő Fülöp Sándor egy fiakkere szerepében, továbbá Szirmai Vilmos a főlakáj alakjában, Szigethy Andor egy lakáj szerepében gondoskodtak a humorról. Szigeti Jenő egy kreten herceg karrikatúrájában volt mulatságos, végül a közkedveltségnek örvendő Ferenczy Marian mint Fülöp táncpartnere aratott megérdemelt sikert. Minthogy a Fecskefészek fiatal lányoknak való teljesen fehér, bűbajos romantikus darab, ajánlatos, hogy a Fecskefészek sorozatos előadásaira, melyekre nagy érdeklődés mutatkozik, elővételben gondoskodjanak helyeikről.

A Fecskefészek ma, szombaton C) bérletben kerül színe, holnap, vasárnap este bérletszünetben. Jegyek 10—1 és 4—6 óráig válthatók.

Holnap délután pontban fél 4 órakor, mérsékelt árral: Csattan a csók. Kacagó délután. Csak felnőttek nézhetik meg a Csattan a csók holnap délután mérsékelt áru előadását. Siessen a jegypénztárhoz! Ne mulassza el megnézni a Csattan a csók holnap délutáni remek előadását.

Kossuth, Hegedűs Loránt briliáns darabja, mely a budapesti Nemzeti Színház mostani slágere, szerdán f. hó 14-én este fél 8 órakor kerül először színe a Csokonai Színházban, a kitűnő Remete főrendező vezetése mellett. Kossuth alakját Forgács Sándor, Kossuthnéét Halasi Mariska, Széchenyi személyét Rajz Ferenc viszi színpadra, míg Görgei tábornok Kardoss Géza lesz.

Elozetes jelentés:

Hétfő—kedd:

Éjféλι mennyasszony és Éjféλι menyasszony Nagyváros színi-fonniája.

Karácsonyra mélyen leszállított árban

képkerekezés

izléses kivitelben vitéz HOMORÓDYNÁL

Péterfia u. 37. Telefon 11-54

Mozgósínházak közleményei:

Péntek—vasárnap:

VIGSZINHÁZ

Világfilm!

BIRÓ LAJOS világhírű regénye nyomán:

HOTEL IMPERIAL

a magyar hősiesség és gvalléria himnuszusa I. felvonásban.

Rendezte: Erich Pommer felügyelete alatt MAURICE STILLER.

A főszerepben: POLA NEGRI.

Megelőzik:

Ne add a bankot és Két jó mákvirág bohózatok.

URÁNIA

Paradicsom

egy nászajándék története 8 felvonásban Főszereplők: MILTON SILLS, BETTY BRONSON és NOAH BERRY.

Megelőzi:

Dániel

Az oroszok között

vidám história 8 fejezetben A főszerepben DOUGLAS MAC LEAN.

APOLLO

Kizárólag csak felnőtteknek! HARRY LIEDTKE a főszerepben:

Az utolsó éjszaka

egy szerelmes hercegnő regénye 8 fejezetben.

Szer plők: LILI DAMITA, PAUL RICHTER.

FÉRJEK VIGYÁZZATOK!

(Dívat bolondok.)

Modern erkölcsrajz 7 felvonásban.

A főszerepben MAE BUSH.

METEORBAN

Vasárnap:

Az éjféλι látogató.

Kaliforniai történet Rin-Tin-Tin főszereplésével.

És a kíséző műsor.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

TESTEDZÉS

A DEAC birkózóversenye

Vasárnap este fél 7 órai kezdettel rendezi a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club helyi meghívási ifjúsági és házi birkózóversenyét 4 súlycsoportban. A versenyen Debrecen legjobb ifjúsági birkózói, a DEAC birkózó szakosztályának jó-képességű versenyzői veszik fel egymás ellen a küzdelmet. A versenyen indul Brassy Károly súlyemelő bajnok, ki legujabb nemzetközi szabályok szerinti súlyemelését fogja bemutatni. Mérlegelés délután 3 órakor veszi kezdetét.

A TŐZSDÉ

A pengő-Zürichben 90.72 1/2

Budapest 90.72 és fél, Berlin 123.70, New-york 517.75, London 2527.50, Páris 20.38 és háromnegyed, Milano 28.00, Prága 15.36, Bel-grád 9.13, Bukarest 3.21, Bécs 73.10, Amsterdam 209.42 és fél.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.84—27.99, száz „belga” 79.80—80.10, száz cseh korona 16.87—16.93, száz dán korona 152.90—153.50, száz dinár 10.01—10.07, száz dollár 568.50—570.50, száz francia frank 22.50—22.70, száz hollandi forint 230.50—231.50, száz lengyel zloty 63.85—64.15, száz lei 3.50—3.56, száz lira 30.95—31.15, száz német márka 136.15—136.65, száz osztrák schilling 90.35—80.70, száz norvég korona 151.75—152.35, száz svájci frank 110.05—110.45, száz svéd korona 153.95—154.55. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.10, az ezüst koronást 0.40—0.42, a forintost 1—1.10, az ötkoronást 2—2.10 pengővel jegyezték.

Gabonatózsdé.

A készáru piacon a rozs iránt volt tapasztalható élénkebb érdeklődés. Bár a piacon olyan híreket terjesztettek, hogy a szomszédos országokban az orosz és bolgár rozs versenyez a magyar rozssal, a külföldi érdeklődés mégis jelentékeny volt, amiből arra lehet következtetni, hogy ezek a híresztelések spekulációtól erednek, amely így akarja leszorítani a rozs árát.

A tőzsideő elején a tiszavidéki búzát 30.55—31.50, az egyéb származású búzát 30.45—31.30 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 29.50—29.65 pengő között mozgott.

A liszt- és őrlémény piacon a malmok nem változtatták meg lisztárait.

A terménycikk piacán csak a zab iránt tapasztalható élénkebb érdeklődés. A zabot 24.50—24.75 pengővel keresik. Az új tengerit 21.50—21.70 pengővel jegyezték. Takarmány árpából kisebb tételeket állomáson 27 pengővel kínáltak. A magpiac üzletlen volt.

75

pengő Hosszu fekete kabát saál-szőrme gallérral.

Tisztelettel meghívjuk Önt

és b. hozzátartozóit a november 28-án kezdődött

Karácsonyi nagyvásárunkra.

Minden vételkényszer nélkül. Ez alkalommal forgalomba hozzuk az 1927. év legutolsó divatu Városi bundákat, Szőrme bundákat, Szőrme bekecseket, Bőr kabátokat,

Átmeneti felöltőket, Rövid sport és gazdász kabátokat, Smoking, fekete, kék és színes öltönyöket, ugyszintén fiu és gyermek ruhákat valamint téli kabátokat.

Hajdusági férfiruha áruház

Piac-utca 67. szám.

Megyeházzal éppen szemben.

Árainkat

mélyen leszállítottuk, tekintettel az

enyhe

időjárásra!

Nagyságos Asszonyom!

Beállottak a hidegebb idők, gondolkozott e már arról, hogy ősz és téli ruháról, kabátjáról gondoskodjék. Szőrmedrukat, prém-bőröket garantált minőségben olcsón szerezheti be

Guttman Márton

szőrmeüzletében,

Piac-utca 64. szám.

Karácsonyra Fésül és manikur-kazetták, parfümök, kölnivizek, szappanok és pu-derek a legolcsóbb árban kaphatók

TÓTH EMIL

„SZENT ANNA” DROGÉRIÁJÁBAN
BATTHYANY UTCA.

Hó és sárcipő

javitást vállalunk
Rosenberg és Hammer Piac-u. 8.

TEDES JÁNOS

Karácsonyi és új évi meglepetés
Hosszú fekete téli kabát kar-
sony galériával mértékűn 60 P-141
Fekete vörös bunda pihás
béllel és szőrme galériával
79 P-141
Mértékűn mértékűn 60 P-141
Stilettek vagy fekete térti
60 P-141

Steiner Ingatlaniroda közleménye:

Házak, telkek lakások és üzlet-helyiségek a város minden részén a legutányosabban kaphatók. Keresek ügyfeleim részére kisebb és nagyobb házakat és lakásokat kertekben is.

Iroda Piac-u. 19. II. em. Telefon 6-24.

Jókarba levő sötétkék férfi öltöny, egy barna át eneti kabát, egy bundabéle-ses télikabát közép ermetre eladó. Érte-kezn lehet Steiner ügyvédségi iroda Piac-utca 19. II. em.

Szőrme dolgait

legolcsóbban beszerezheti és szőrmebundáját átalakíthatja a legújabb divat szerint

Róváry szücsmesternél,
Piac-utca 42. Pannónia udvar

Mindenféle bel- és külföldi szén, kokszt, tojásbrikett és tüzfifa

bükk és tölgy osontszáraz minőségben Retorta bükkfaszén kocsinyban és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda
LÁNG MIKLÓS

Debrecen legrégebb cégénél a leg-olcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Zsirosszóda

szappanfőzéshez legmagasabb fokú garantált minőségű nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében

Piac-u. 10. (Bikával szemben.)

! Saját érdekében! győződjön meg!

Vitéz Homoródi (Kampel) Jenő

épületvezetési és képzővállalat Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11-54.

Dec. 31-ig mélyen lezárt árak!

Crepp de chin Prima	7 98
Taftalin	4 68
Eolin 100 széles	4 68
Kalapbárony	3 98
Skot kelme 100 széles	2 78
Angol kelme 100 széles	2 78
Cord bárony prima	3 68
Divatos flanell	1 68
Tenis flanell 75 széles	1 08
Vászon	88
Lepedő vászon 150 széles	2 38
Lepedő vászon 180 széles	3 88
Kloth paplanra 140 széles	3 58
Etamin 150 széles	1 88
Grenadin 150 s éles	3 88
Selyem sehal divatos	2 48
Futószőnyeg prima	2 88
Sport socni	3 98
Paplan	16 88

„Béke áruház”-ban

Szent Anna-utca 2. szám.

APROHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számítatnak.

AJÁNDÉKOT KARÁCSONYRA

csak az Elektrolux (Szent Anna-utca tiz) ád. Aki karácsonyig porszívó-gépet vesz nálunk, egy pár tetszésszerinti cipőt kap ajándékba.

LAKÁS

Butorozott
szoba kiadó, Ispotály-u. 13.

Két
szoba, konyha és mellékhelyiségek-ből álló utcai lakás azonnal kiadó, Maróthy György-u. 21. sz. 531

AJÁNLAT

Király kávé!
mégis a legjobbak, aromás, zama-tos, a vevő előtt pörköelve meleg ál-lapotban kapható, Dégenfeld-tér 11. szám alatt.

LAKATOS
szakmába vágó mindenféle munkát és javításokat olcsón vállal Med-gyaszal Imre lakatos, Erzsébet-u. 26. szám.

Óbor!
Tisztánkezelt házi bor literenként 1.40, Poroszlai-ut 53. Öt liternél házhoz szállítom. Telefon 13-36.

Karbolineum
kicsinyben és nagyban állandóan kapható Klein festéküzlet, Arany János-utca 10., udvarban.

Tóby István
ujléta fajborainak kimérése csak Kossuth-utca 9. kapu alatt. 532

Vegeye tudomásul
ki még nem tudja, egy pár férfi lak-cipő 20 pengő, női lakcipő 14 pengő, női boxcipő 14 pengő, hócipő 10 pengő. Mindenféle cipő alkalmi áron szerezhető be részletre is. Cipő-lerakat, Széchenyi-utca 44. 520

ELADÁS

Használt
butorok eladók, Ispotály-u. 13.

Bakóczy Juliánna női szabó

BATTHYANYI-U 3.
Elsőrendű munka, mérsékelt árak!

Tüzfifa és szén,
száraz tölgy és bükk hasábosan és aprítva, valamint I. oszt. gyökér-mentes tölgy tuskó legutányosab-ban Kovács Gyula tüzelőanyag tele-pén, Károly Ferenc József-ut 18-b. István malommal szemben. Telefon: 4-64 szám.

Hajduhadházon
kiadó vagy eladó egy jömeneteli-vendéglő. Cim: Rákóczi-u. 19. Haj-duhadház.

Egy allg használt konyha (tűzhely) eladó, Hajnal-utcai bér-ház, földszint 2. B) lépcsőház.

Eladó
nagyobb mennyiségű selejtezett irodai papír. Cim a kiadóban.

Gyöngysor
megbízás folytán kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Tiszántuli Mező-gazdasági Hitehntézetnél, Kossuth-utca 8.

Grammofon
szép nagy lemezekkel eladó, Kan-dia-utca 5.

KERESLET

Debrecentől
20 km. körzetben 200 hold körüli birtokot vásárolnék, Városháza, 18. ajtó.

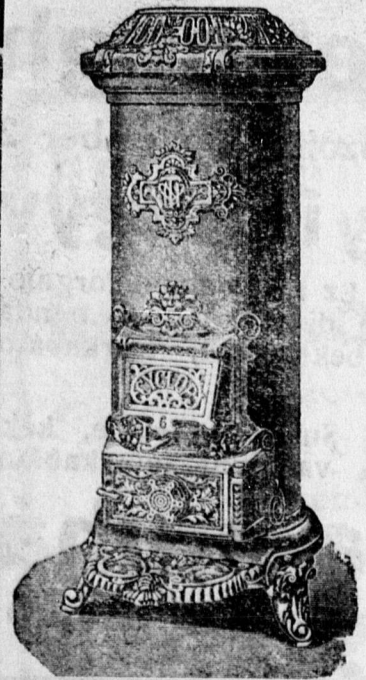
Kifutó fiut
felvesz a Pénzügyi Kuglizó (Posta-épület).

Egy
ügyes fiatal fűszerkereskedő segéd felvétetik azonnali belépésre, Nagy Lajos, Derecske.

Budafoki
borpincészet r.-t. hordós- és palack-borai eladására képviselőt keres jutalékra Debrecen és környékére. Hiteleképes vevőknél bevezetett urnak állandó jó jövedelem. Ajánlat „Bor” jellegre kiadható.

KEGYES FERENC

sírkőraktár és kőfaragó üzlet Debrecen. Minden méretű és fajú sírkövekből állandó raktár.

Wisz Manfred gyártmányu folytonégő kályhák a legjobbak

Jótállással, használati utasítással.

Legolcsóbban beszerezhető

Kovács Gyula

vasüzletében. Debrecen,

Fő-utca 17. Bika szálló mellett, sarkon.

Telefon: 2-35.